

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
EVGENIJA TANCHEVA,
predstavljeni 17. decembra 2020¹

Zadeva C-128/19

**Azienda Sanitaria Provinciale di Catania
proti
Assessorato della Salute della Regione Siciliana,
ob udeležbi
AU**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Corte suprema di cassazione (vrhovno kasacijsko sodišče, Italija))

„Državna pomoč – Pojma ‚obstoječa pomoč‘ in ‚nova pomoč‘ – Uredba (EU) št. 702/2014 – Pomoč za nadomestilo stroškov preprečevanja, obvladovanja in izkoreninjenja bolezni živali ter pomoč za odpravo škode zaradi bolezni živali – Uredba (EU) št. 1408/2013 – Pomoč *de minimis*“

1. Spor v obravnavani zadevi izvira iz zakonodajnega ukrepa, ki ga je leta 1989 sprejela dežela Sicilija in v katerem je bilo določeno, da se lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nekaterimi boleznimi, izplača odškodnina. V preteklih letih je bila ta odškodnina večkrat financirana na podlagi zakonodaje, ki jo je sprejela dežela Sicilija. AU, sicilijanski živinorejec, je pred nacionalnimi sodišči zahteval plačilo te odškodnine na podlagi deželnega zakona iz leta 2005, ki je najnovejši ukrep za financiranje te odškodnine. Sodišču se postavlja vprašanje, ali ta odškodnina pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU in, če je tako, ali je bila izvedena v nasprotju s členom 108(3) PDEU.
2. Težavo povzroča dejstvo, da čeprav je Komisija sprejela sklep o odobritvi prvotne zakonodaje iz leta 1989 in več zakonov o financiranju, to ne velja za zakon iz leta 2005. Postavlja se torej vprašanje, ali je zadnjenavedeni zakon zajet z odobritvijo, ki jo je Komisija dala v zvezi s predhodno zakonodajo o financiranju.
3. Ta zadeva torej Sodišču ponuja priložnost, da poda napotke glede pojmov „nova pomoč“, ki jo je treba kot tako priglasiti Komisiji, preden se začne izvajati, in „obstoječa pomoč“, za katero navedena zahteva ne velja, bodisi ker je že bila odobrena bodisi ker (med drugim) gre za omejeno spremembo že odobrene pomoči.

¹ Jezik izvirnika: angleščina.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije

4. Člen 1 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU]² določa:

„V tej uredbi:

[...]

(b) ‚veljavna [obstoječa] pomoč‘ pomeni:

[...]

(ii) odobreno pomoč, to je sheme pomoči in individualno pomoč, ki sta jo odobrila Komisija ali Svet;

[...]

(c) ‚nova pomoč‘ pomeni vsako pomoč, to je sheme pomoči ali individualno pomoč, ki ni veljavna [obstoječa] pomoč, vključno s spremembami veljavne [obstoječe] pomoči;

[...]“.

B. Italijansko pravo

5. Člen 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989³ določa:

„1. Za sanacijo govedorejskih gospodarstev, ki so jih prizadele tuberkuloza, bruceloza in levkoza, ter ovčerejskih in kozjerejskih gospodarstev, ki jih je prizadela bruceloza, se v skladu z zakoni št. 615 z dne 9. junija 1964, št. 33 z dne 23. januarja 1968 in št. 34 z dne 23. januarja 1968, kakor so bili pozneje spremenjeni in dopolnjeni, lastnikom goveda, zaklanega in/ali izločenega zaradi okužbe s tuberkulozo, brucelozo in levkoso, ter ovac in koz, zaklanih in/ali izločenih zaradi okužbe z brucelozo, poleg odškodnine, določene v veljavnih nacionalnih določbah, dodeli odškodnina v obsegu, navedenem v tabeli, priloženi temu zakonu.

[...]

4. Za iste namene, kot so navedeni v prejšnjih odstavkih, in za lažjo izvedbo sanacijskih ukrepov na živinorejskih gospodarstvih, se samostojnim veterinarjem, pooblaščenim za izvajanje postopkov iz ministrskih odlokov z dne 1. junija 1968 in 3. junija 1968, poleg nadomestila, ki je določeno v veljavnih nacionalnih določbah, plača nadomestilo v višini 2000 ITL za vsako pregledano govedo. V nobenem primeru celotno nadomestilo ne sme presegati 3000 ITL.

5. Za namene tega člena seodobrijo izdatki v višini 7000 milijonov ITL za tekoče proračunsko leto ter po 6000 milijonov ITL za vsako proračunsko leto 1990 in 1991.“

² UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339.

³ Legge Regione Sicila 5 giugno 1989, n. 12 – Interventi per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori (zakon dežele Sicilije št. 12 z dne 5. junija 1989 o ukrepih za spodbujanje sanacije in obnove živinorejskih gospodarstev, ki so jih prizadele tuberkuloza, bruceloza in druge nalezljive bolezni, ter o prispevkih združenjem živinorejcev) (v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 12/1989).

6. Člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005⁴ določa:

„Za doseganje ciljev iz člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989], v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona Sicilije št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobrijo izdatki v višini 20.000.000 EUR za plačilo zneskov, ki jih AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale (lokalni zdravstveni organi)] na Siciliji dolgujejo lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene tega odstavka se za proračunsko leto 2005 odobrijo izdatki v višini 10.000.000 EUR (osnovna proračunska postavka 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za naslednja proračunska leta se sprejme ureditev na podlagi člena 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999, kakor je bil spremenjen.“

II. Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

7. AU, živinorejec, je zahteval plačilo odškodnine, ki je bila prvotno določena v členu 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989 in nato v členu 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, v korist gospodarskih subjektov v živinorejskem sektorju, ki so bili prisiljeni zaklati živali, okužene z brucelozo.

8. AU je pri Giudice unico del Tribunale di Catania (sodnik posameznik na sodišču v Catanii, Italija) vložil predlog, da se Azienda Sanitaria Provinciale di Catania (lokalni zdravstveni organ v Catanii, v nadaljevanju: ASPC) naloži plačilo odškodnine v višini 11.930,08 EUR za zakol živali, okuženih z nalezljivimi boleznimi. Giudice unico del Tribunale di Catania (sodnik posameznik na sodišču v Catanii) je s sklepom št. 81/08 temu predlogu ugodil.

9. ASPC je pri Giudice unico del Tribunale di Catania (sodnik posameznik na sodišču v Catanii) 21. aprila 2008 vložil predlog za razveljavitev sklepa št. 81/08. Giudice unico del Tribunale di Catania (sodnik posameznik na sodišču v Catanii) je s sodbo št. 2141/2011 z dne 3./8. junija 2011 temu predlogu ugodil in razveljavil sklep št. 81/08.

10. AU je 23. julija 2012 pri Corte d'appello di Catania (pritožbeno sodišče v Catanii, Italija) vložil pritožbo, s katero je predlagal razveljavitev sodbe št. 2141/2011. Corte d'appello di Catania (pritožbeno sodišče v Catanii) je s sodbo št. 1469/2013 z dne 24. julija 2013 pritožbi ugodilo in spremenilo sodbo št. 2141/2011 z zavrnitvijo predloga ASPC za razveljavitev sklepa št. 81/08.

11. ASPC je pred Corte d'appello di Catania (pritožbeno sodišče v Catanii) med drugim trdil, da odškodnina iz člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni državno pomoč, ki je ni mogoče izvršiti, dokler je Komisija ne razglasi za združljivo z notranjim trgov, česar pa ni storila. Corte d'appello di Catania (pritožbeno sodišče v Catanii) je to trditev zavrnilo z obrazložitvijo, prvič, da je Komisija s sklepom z dne 11. decembra 2002⁵ opravila presojo združljivosti z notranjim trgov deželnih predpisov, na podlagi katerih se je v letih do leta 1997 financiral ukrep, določen z materialnopravnim pravilom iz člena 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, in sicer člena 11

4 Legge Regione Sicilia 22 dicembre 2005, n. 19 – Misure finanziarie urgenti e variazioni al bilancio della Regione per l'esercizio finanziario 2005. Disposizioni varie (zakon dežele Sicilije št. 19 z dne 22. decembra 2005 o nujnih finančnih ukrepih in spremembi deželnega proračuna za proračunsko leto 2005. Razne določbe) (v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 19/2005).

5 Sklep Komisije z dne 11. decembra 2002 o državni pomoči NN 37/98 (ex N 808/97) in NN 138/02 – Italija (Sicilija) – Pomoč zaradi epizootskih bolezni: člen 11 deželnega zakona št. 40/1997 „Spremembe bilance stanja Dežele in bilance stanja državne agencije za gozdove za proračunsko leto 1997 – Sprememba člena 49 deželnega zakona št. 30 z dne 7. avgusta 1997“ (pomoč NN 37/98) ter člen 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 „Nujne intervencije za kmetijski sektor“ (pomoč N 138/02) (C(2002) 4786) (v nadaljevanju: sklep iz leta 2002).

deželnega zakona Sicilije št. 40/1997⁶ in člena 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999⁷; in, drugič, da ugotovitev Komisije v tem sklepu, da so taki deželni predpisi združljivi z notranjim trgov, velja tudi za člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, na podlagi katerega se je prav tako financiral ukrep iz člena 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989.

12. ASPC je 7. marca 2014 zoper sodbo Corte d'appello di Catania (pritožbeno sodišče v Catanii) vložil pritožbo pri Corte suprema di cassazione (vrhovno kasacijsko sodišče, Italija).

13. Corte suprema di cassazione (vrhovno kasacijsko sodišče) je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

- „1. Ali je skladna s [členoma 107 in 108 PDEU] ter s [smernicami Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju]⁸ določba iz člena 25(16) [deželnega zakona Sicilije št. 19/2005], ki določa: „Za doseganje ciljev iz člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989], v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona Sicilije št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobri[jo izdatki] v višini 20.000.000 EUR za plačil[a], ki jih dolgujejo AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale] na Siciliji lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi [...] v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene iz tega odstavka se za [proračunsko] leto 2005 odobrijo [izdatki] v višini 10.000.000 EUR (osnovna proračunska postavka 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za [naslednja proračunska] leta se [sprejme ureditev na podlagi člena] 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999[, kakor je bil spremenjen]“, državna pomoč, ki z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco?
2. Ali se, čeprav bi se določba iz člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/[2005], ki določa: „Za doseganje ciljev iz člena 1 deželnega zakona [Sicilije št. 12/1989], v smislu in v skladu z določbami člena 134 deželnega zakona Sicilije št. 32 z dne 23. decembra 2000, se odobri[jo izdatki] v višini 20.000.000 EUR za plačil[a], ki jih dolgujejo AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale] na Siciliji lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nalezljivimi boleznimi [...] v obdobju od leta 2000 do leta 2006, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v istem obdobju sodelovali pri dejavnostih sanacije. Za namene iz tega odstavka se za [proračunsko] leto 2005 odobrijo [izdatki] v višini 10.000.000 EUR (osnovna proračunska postavka 10.3.1.3.2, poglavje 417702). Za [naslednja proračunska] leta se [sprejme ureditev na podlagi člena] 3(2)(i) deželnega zakona št. 10 z dne 27. aprila 1999[, kakor je bil spremenjen]“, načeloma lahko štela za državno pomoč, ki z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, lahko kljub temu ugotovi njena [združljivost] s [členoma 107 in 108 PDEU] – ob upoštevanju razlogov, ki so [Komisijo] prepričali, da je s [sklepom iz leta 2002] štela, da so [ob izpolnjenosti pogojev], določenih v [smernicah Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju], podobne določbe v členu 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 in členu 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 združljive s členoma [107 in 108 PDEU]?“

6 Legge Regione Sicilia 7 novembre 1997, n. 40 – Variazioni al bilancio della Regione ed al bilancio dell'Azienda delle foreste demaniali della regione siciliana per l'anno finanziario 1997 – Assestamento. Modifica dell'articolo 49 della legge regionale 7 agosto 1997, n. 30 (zakon dežele Sicilije št. 40 z dne 7. novembra 1997 o spremembi deželnega proračuna in proračuna agencije za javne gozdove dežele Sicilije za proračunsko leto 1997 – Sprememba člena 49 deželnega zakona št. 30 z dne 7. avgusta 1997) (v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 40/1997).

7 Legge Regione Sicilia 28 settembre 1999, n. 22 – Interventi urgenti per il settore agricolo (zakon dežele Sicilije št. 22 z dne 28. septembra 1999 o nujnih intervencijah v kmetijskem sektorju) (v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 22/1999).

8 UL 2000, C 232, str. 17.

14. Pisna stališča so predložili ASPC, Italijanska republika in Evropska komisija. Zaradi pandemije covida-19 je bila obravnava, razpisana za 30. april 2020, odpovedana. Namesto tega so bila vprašanja za ustni odgovor, ki so bila strankam poslana pred obravnavo, preoblikovana v vprašanja za pisni odgovor, ki so bila naslovljena na zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta Sodišča Evropske unije. Poleg tega je bila Italijanska republika v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 62(1) Poslovnika pozvana, naj odgovori na dodatna vprašanja. ASPC, Italijanska republika in Komisija so na vprašanja odgovorili v roku, ki ga je določilo Sodišče.

III. Analiza

15. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče v bistvu sprašuje, ali je odškodnina, določena v členu 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989 v korist lastnikov živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe z nekaterimi nalezljivimi boleznimi (v nadaljevanju: zadevna odškodnina), in financirana na podlagi člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

16. Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje, ali bi bilo treba v primeru pritrdilnega odgovora na prvo vprašanje člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 šteti za združljiv „s [členoma 107 in 108 PDEU] – ob upoštevanju razlogov, ki so [Komisijo] prepričali, da je s [sklepom iz leta 2002] štela, da so [...] podobne določbe v členu 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 in členu 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 združljive s členoma [107 in 108 PDEU]“.⁹

17. V skladu z zahtevo Sodišča bom v teh sklepnih predlogih preučil le drugo vprašanje za predhodno odločanje. Tako bom zavoljo razprave predpostavil, da zadevna odškodnina pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.

A. Pristojnost Sodišča za odgovor na drugo vprašanje za predhodno odločanje

18. Komisija trdi, da drugo vprašanje za predhodno odločanje ni dopustno, saj Sodišče ni pristojno za odločanje o združljivosti ukrepov pomoči z notranjim trgov.

19. Menim, da Sodišče je pristojno za odgovor na drugo vprašanje.

20. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče sicer res ni pristojno za odločanje o združljivosti državne pomoči ali sheme pomoči z notranjim trgov, saj je za to presojo izključno pristojna Komisija, ki deluje pod nadzorom sodišč Unije.¹⁰

21. Vendar menim, da predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, kot je povzeto v točki 16 teh sklepnih predlogov, Sodišča ne sprašuje o združljivosti zadevne odškodnine z notranjim trgov. Poudarjam, da to sodišče v predložitveni odločbi samo ugotavlja, da „nacionalno sodišče ni pristojno, da se izreče o združljivosti [zadevne odškodnine] z notranjim trgov, ker je [...] ta presoja [...] izključno v pristojnosti Komisije“.

22. Ob upoštevanju sklicevanja v drugem vprašanju na sklep iz leta 2002 menim, da želi predložitveno sodišče izvedeti, ali je člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 zajet s sklepom iz leta 2002, tako da tega ukrepa ni bilo treba priglasiti Komisiji, tej pa ga pred izvajanjem ni bilo treba odobriti.

⁹ Naj navedem, da se na podlagi člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, katerega združljivost s členoma 107 in 108 PDEU je predmet prvega in drugega vprašanja za predhodno odločanje, ne financira le zadevna odškodnina, ampak tudi nadomestilo, ki je določeno v členu 1 zakona dežele Sicilije št. 12/1989 in ki se plačuje veterinarjem, ki sodelujejo pri dejavnostih sanacije. Vendar se spor o glavni stvari nanaša le na zadevno odškodnino, za katero oseba AU trdi, da mu je dolgovana. Ne nanaša se na plačilo nadomestila veterinarjem. Združljivost člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 s členoma 107 in 108 PDEU bom zato preučil le v delu, v katerem se nanaša na plačilo zadevne odškodnine osebi AU.

¹⁰ Sodbe z dne 10. junija 2010, Fallimento Traghetti del Mediterraneo (C-140/09, EU:C:2010:335, točka 22); z dne 16. julija 2015, BVVG (C-39/14, EU:C:2015:470, točka 19), in z dne 19. decembra 2019, Arriva Italia in drugi (C-385/18, EU:C:2019:1121, točka 83).

23. V zvezi s tem poudarjam, da se v okviru sistema nadzora državnih pomoči postopek razlikuje glede na to, ali gre za „obstoječo“ pomoč – kar bi, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, veljalo za zadevno odškodnino, če bi jo bilo treba šteti za zajeto s sklepom iz leta 2002 – ali za „novo“ pomoč. Medtem ko je treba nove pomoči v skladu s členom 108(3) PDEU pravočasno priglasiti Komisiji in jih ni mogoče izvajati, dokler Komisija ne sprejme dokončnega sklepa, se lahko obstoječe pomoči v skladu s členom 108(1) PDEU zakonito izvajajo, dokler Komisija ne ugotovi njihove nezdružljivosti. Zato v nasprotju z novimi pomočmi obstoječih pomoči ni treba priglasiti Komisiji.¹¹

24. Zdi se mi torej, da predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, ali glede na to, da so bile podobne določbe predhodno odobrene v sklepu iz leta 2002, člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b) Uredbe št. 659/1999.

25. V nasprotju s tem, kar trdi Komisija, lahko Sodišče v skladu s sodno prakso predložitvenemu sodišču poda elemente za razlago prava Unije, na podlagi katerih bo lahko ugotovilo, ali nacionalni ukrep pomeni obstoječo pomoč ali novo pomoč.¹²

26. Iz tega sklepam, da je Sodišče pristojno, da odgovori na drugo vprašanje za predhodno odločanje.

B. Presoja drugega vprašanja za predhodno odločanje

27. V nadaljevanju bom preučil, prvič, ali člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni obstoječo pomoč, ki je kot take ni treba priglasiti pred njenim izvajanjem. Drugič, ker menim, da ni tako, bom preveril, ali je, kot trdi italijanska vlada, ta ukrep vseeno lahko izvzet iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) PDEU, ker zanj velja skupinska izjema iz Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014,¹³ oziroma ali je, kot predlaga Komisija, ta odškodnina lahko izvzeta iz te obveznosti, ker pomeni pomoč *de minimis* v smislu Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013¹⁴.

1. Ali člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni obstoječo pomoč?

28. ASPC trdi, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 ni združljiv s členoma 107 in 108 PDEU. Po mnenju ASPC je razlog za to: prvič, ta ukrep Komisiji ni bil priglašen; drugič, Komisija je v sklepu iz leta 2002 menila, da so bili podobni ukrepi izvedeni v nasprotju s členom 108(3) PDEU; in, tretjič, sklep iz leta 2002 je zavezujoč za nacionalna sodišča.

29. Italijanska vlada trdi, da je treba člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 šteti za združljiv s členoma 107 in 108 PDEU. Po mnenju italijanske vlade ta zakonodaja izpolnjuje pogoje iz člena 26 Uredbe št. 702/2014 in je zato izvzeta iz obveznosti priglasitve, določene v členu 108(3) PDEU. To zakonodajo naj bi bilo treba šteti za združljivo z notranjim trgov glede na ugotovitev Komisije iz sklepa iz leta 2002, da podobni ukrepi spadajo na področje uporabe člena 107(3)(c) PDEU. To ugotovitev naj bi bilo treba potrditi v zvezi s členom 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005.

30. Komisija ni predložila stališča v zvezi z utemeljenostjo drugega vprašanja za predhodno odločanje, za katero meni, da ni dopustno.

¹¹ Sodbe z dne 18. julija 2013, P (C-6/12, EU:C:2013:525, točka 36); z dne 19. marca 2015, OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185, točka 35); z dne 26. oktobra 2016, DEI/Komisija (C-590/14 P, EU:C:2016:797, točka 45); z dne 27. junija 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (C-74/16, EU:C:2017:496, točka 86), in z dne 20. septembra 2018, Carrefour Hypermarkets in drugi (C-510/16, EU:C:2018:751, točka 25). Glej tudi sklepne predloge generalne pravobranilke E. Sharpston v zadevi P (C-6/12, EU:C:2013:69, točke od 22 do 26 in 35) in sklepne predloge generalnega pravobranilca N. Wahla v zadevi Fallimento Traghetti del Mediterraneo (C-387/17, EU:C:2018:712, točke od 37 do 41).

¹² Sodba z dne 13. decembra 2018, Rittinger in drugi (C-492/17, EU:C:2018:1019, točka 43).

¹³ Uredba z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgov z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL 2014, L 193, str. 1).

¹⁴ Uredba z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju (UL 2013, L 352, str. 9).

31. Menim, da so ukrepi, ki so se presojali v sklepu iz leta 2002, obstoječe pomoči, da pa člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni spremembo navedenih ukrepov, ki ni povsem formalne ali upravne narave, tako da je treba tako spremenjeni ukrep šteti za novo pomoč in ga je kot takega treba pred izvajanjem priglasiti.

32. Kot je bilo navedeno v točki 23 teh sklepnih predlogov, ni sporno, da opredelitev državnega ukrepa kot obstoječa ali nova pomoč prinaša pomembne posledice z vidika njegove postopkovne obravnave.

33. V skladu s členom 108(3) PDEU je treba nove pomoči priglasiti Komisiji, ta pa jih mora pred izvajanjem odobriti. Dodelitev nove pomoči brez odobritve Komisije je nezakonita. V tem primeru mora Komisija preučiti, ali je ta pomoč združljiva z notranjim trgov, in če ugotovi, da ni, mora odrediti njeno vračilo, razen če bi bilo to v nasprotju s splošnim načelom prava Unije.¹⁵ Nacionalna sodišča morajo ob kršitvi člena 108(3) PDEU sprejeti vse sklepe v skladu s svojim nacionalnim pravom, tako v zvezi z veljavnostjo aktov o izvedbi ukrepov pomoči kot v zvezi z izterjavo finančne podpore, ki je bila dodeljena v nasprotju s to določbo.¹⁶

34. V zvezi z obstoječimi pomočmi iz člena 108(1) PDEU izhaja, da Komisija, če meni, da obstoječa shema pomoči ni ali ni več združljiva z notranjim trgov, zadevni državi članici predlaga ustrezne ukrepe, kot je sprememba ali ukinitve te sheme. Če država članica sprejme navedene ukrepe, jih mora izvajati. Če država članica ne sprejme predlaganih ukrepov, lahko Komisija začne formalni postopek preiskave.¹⁷ Iz tega sledi, da obstoječe pomoči ni treba priglasiti in da se lahko zakonito izvaja, dokler Komisija ne ugotovi, da je nezdružljiva z notranjim trgov.¹⁸

35. Čeprav je pojem obstoječe pomoč naveden v členu 108(1) PDEU, v njem ni opredeljen. Zato se je treba opreti na opredelitve iz sekundarne zakonodaje, zlasti na Uredbo št. 659/1999.

36. V skladu s členom 1(b) Uredbe št. 659/1999 obstoječa pomoč pomeni med drugim „odobreno pomoč“, to je „sheme pomoči in individualno pomoč, ki sta jo odobrila Komisija ali Svet“ (točka (ii) te določbe).¹⁹

37. Člen 1(c) Uredbe št. 659/1999 „novo pomoč“ opredeljuje kot „vsako pomoč, [...] ki ni veljavna [obstoječa] pomoč, vključno s spremembami veljavne [obstoječe] pomoči“. Spremembe obstoječe pomoči so v členu 4(1) Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004²⁰ opredeljene kot „katera koli sprememba, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči [z notranjim] trgov“.

¹⁵ Glej člen 1(f) in člen 14(1) Uredbe št. 659/1999.

¹⁶ Sodbe z dne 11. novembra 2015, Klausner Holz Niedersachsen (C-505/14, EU:C:2015:742, točke 24, 26 in 46); z dne 5. marca 2019, Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, točke 89, 92 in 95), in z dne 19. decembra 2019, Arriva Italia in drugi (C-385/18, EU:C:2019:1121, točke 84, 87 in 88).

¹⁷ Glej člene od 17 do 19 Uredbe št. 659/1999.

¹⁸ Glej sodno prakso, navedeno v opombi 11 teh sklepnih predlogov.

¹⁹ Glede na poudarek predložitvenega sodišča na sklepu iz leta 2002 bom preučil le, ali člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni obstoječo pomoč v smislu člena 1(b)(ii) Uredbe št. 659/1999. To pomeni, da ne bom preučil, ali ta zakonodaja spada na področje uporabe točke (iv) te določbe, v skladu s katero se za pomoč „šteje, da je veljavna [obstoječa]“ ob izteku desetletnega zastaralnega roka za izterjavo s strani Komisije, določenega v členu 15 iste uredbe. Vprašanje, ali je morebitno odškodnino, izplačano osebi AU, mogoče obravnavati, kot da se zanjo „šteje, da je veljavna [obstoječa]“, namreč ni bilo navedeno v obrazložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe ali v pisnih stališčih strank. Poleg tega in ne glede na obseg, ki ga je treba pripisati členu 15 Uredbe št. 659/1999, če se nanj sklicuje pred nacionalnimi sodišči (glej v zvezi s tem sodbe z dne 26. aprila 2018, ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, točka 80; z dne 23. januarja 2019, Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-387/17, EU:C:2019:51, točka 62, in z dne 30. aprila 2002, Government of Gibraltar/Komisija, T-195/01 in T-207/01, EU:T:2002:111, točka 130), so informacije v spisu nezadostne za ugotovitev, ali se je v obravnavani zadevi ta rok iztek (glej opombo 49 teh sklepnih predlogov).

²⁰ Uredba z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3).

38. Drugi stavek člena 4(1) Uredbe št. 794/2004 določa, da se „povečanje začetnega proračuna obstoječe sheme pomoči do 20 % ne šteje kot sprememba obstoječe pomoči“. V skladu s členom 4(2) te uredbe so povečanja proračuna odobrene sheme pomoči, ki presegajo 20 %, spremembe, ki jih je treba prijaviti Komisiji.

39. V skladu s sodno prakso so bili ti ukrepi obravnavani kot spremembe obstoječe pomoči, ki niso povsem formalne ali upravne narave, in zato pomenijo novo pomoč: razširitev (ali omejitev) kroga upravičencev odobrene sheme pomoči; podaljšanje trajanja te sheme; ali (ob upoštevanju praga 20 % iz prejšnje točke) povečanje proračuna, dodeljenega shemi.²¹

40. Glede upravičencev odobrene sheme pomoči je Sodišče za novo pomoč štelo: spremembo meril, uporabljenih za določitev upravičencev do vračila davka na energijo (prej samo podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo materialnih dobrin, nato tudi ponudniki storitev);²² razširitev obstoječe sheme pomoči, ki zajema zmanjšanja prispevkov za socialno varnost v južni Italiji, na podjetja na območju Benetk in Chioggie (Italija);²³ in omejitev osebnega področja uporabe davčne ureditve, ki se uporablja za poklicne športne klube (prej vsak klub, nato samo štirje poklicni športni klubi s pozitivnim finančnim stanjem v prejšnjem poslovnem letu)²⁴.

41. V zvezi s časovnimi podaljšanji odobrene sheme pomoči je mogoče napotiti na primer na sodbo z dne 9. septembra 2009, Diputación Foral de Álava in drugi/Komisija (od T-227/01 do T-229/01, T-265/01, T-266/01 in T-270/01, EU:T:2009:315, točke od 232 do 234), ki je bila potrjena v pritožbenem postopku,²⁵ v kateri je Splošno sodišče menilo, da sprememba, prvič, trajanja obstoječih davčnih dobropisov, drugič, njihovih pogojev za dodelitev (in posledično kroga upravičencev) ter, tretjič, osnove in odstotka davčnih dobropisov pomeni novo pomoč. Podobno je Sodišče za novo pomoč štelo 14-mesečno podaljšanje uporabe ugodnejše cene za dobavo električne energije, do katere je prišlo zaradi začasne odredbe nacionalnega sodišča.²⁶

42. Glede povečanj proračuna odobrene sheme pomoči je treba opozoriti, da v skladu s sodno prakso pojem „proračun sheme pomoči“ v smislu člena 4(1) Uredbe št. 794/2004 ni omejen na znesek dejansko dodeljenih pomoči. Ta pojem je treba, nasprotno, razlagati tako, da se nanaša na proračunska sredstva, torej na zneske, s katerimi razpolaga organ, pristojen za dodelitev zadevnih pomoči, za to dodelitev, kot jih je zadevna država članica prijavila Komisiji in jih je ta odobrila.²⁷

21 Glej v zvezi s kršitvijo pogoja, povezanega z izjavo Komisije o združljivosti (in sicer zahtevo, da mora biti zahtevek za pomoč za naložbeni projekt predložen pred začetkom del), tudi sodbo z dne 13. junija 2013, HGA in drugi/Komisija (od C-630/11 P do C-633/11 P, EU:C:2013:387, točke od 93 do 95).

22 Sodba z dne 14. novembra 2019, Dilly's Wellnesshotel (C-585/17, EU:C:2019:969, točki 51 in 61). Glej tudi sodbo z dne 18. julija 2013, P (C-6/12, EU:C:2013:525, točka 47).

23 Sodba z dne 28. novembra 2008, Hotel Cipriani in drugi/Komisija (T-254/00, T-270/00 in T-277/00, EU:T:2008:537, točki 361 in 362), ki je bila po pritožbi potrjena s sodbo z dne 9. junija 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ in drugi/Komisija (C-71/09 P, C-73/09 P in C-76/09 P, EU:C:2011:368).

24 Sodba z dne 26. februarja 2019, Athletic Club/Komisija (T-679/16, neobjavljena, EU:T:2019:112, točke od 98 do 102). Razlog, iz katerega se je ta omejitev osebnega področja uporabe obstoječe sheme pomoči štela za spremembo, ki ni bila povsem formalne ali upravne narave, je bil to, da je bilo z njo uvedeno davčno razlikovanje v okviru sektorja poklicnega športa. To razlikovanje bi lahko vplivalo na presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgov, ker je preprečevalo, da bi se lahko španska vlada prepričljivo sklicevala na cilj spodbujanja športa.

25 S sodbo z dne 28. julija 2011, Diputación Foral de Vizcaya in drugi/Komisija (od C-471/09 P do C-473/09 P, neobjavljena, EU:C:2011:521).

26 Sodba z dne 26. oktobra 2016, DEI/Komisija (C-590/14 P, EU:C:2016:797, točki 58 in 59). Glej tudi sodbi z dne 4. decembra 2013, Komisija/Svet (C-111/10, EU:C:2013:785, točka 58), in z dne 20. marca 2014, Rousse Industry/Komisija (C-271/13 P, neobjavljena, EU:C:2014:175, točke od 30 do 39).

27 Sodba z dne 20. septembra 2018, Carrefour Hypermarchés in drugi (C-510/16, EU:C:2018:751, točka 34).

43. Tako je Sodišče te ukrepe štelo za spremembe, ki niso povsem formalne ali upravne narave: povečanje proračuna, namenjenega odobreni shemi pomoči, za več kot 50 % (v povezavi z dveletnim podaljšanjem navedene sheme);²⁸ povečanje proračuna, ki je bil priglašen za odobreno shemo pomoči in je znašal 10 milijonov EUR, za dodatnih 10 milijonov EUR;²⁹ in povečanje prihodka od dajatev, s katerimi se financira več shem pomoči, v primerjavi z napovedmi, priglašeni Komisiji (razen če to povečanje ni preseglo praga 20 %, določenega v členu 4(1) Uredbe št. 794/2004)³⁰. Nasprotno pa je bilo za spremembo ureditve financiranja javnih radiotelevizij države članice, s katero je bila televizijska naročnina, ki se dolguje zaradi posesti sprejemnika avdiovizualnih programov, nadomeščena s prispevkom za RTV, ki se dolguje zaradi posesti stanovanja ali poslovnega prostora, ugotovljeno, da ne pomeni spremembe obstoječe pomoči. Sodišče je poudarilo, da nadomestitev televizijske naročnine s prispevkom za RTV ni pripeljala do bistvenega povečanja nadomestila, ki ga prejmejo javne radiotelevizije.³¹

44. V obravnavani zadevi se je Komisija, kot je navedeno v točki 11 teh sklepnih predlogov, v sklepu iz leta 2002 odločila, da ne bo nasprotovala členu 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 in členu 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 (v nadaljevanju: ukrepa iz leta 1997 in leta 1999).

45. Naj pojasnim, da je bil namen ukrepov iz leta 1997 in leta 1999 financiranje odškodnine iz člena 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989. Ukrepa se izrecno sklicujeta na to določbo. S členom 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 so bili odobreni izdatki v višini 16 milijard italijanskih lir (ITL) za plačilo odškodnine, dolgovane za živali, zaklane v letih 1993, 1994, 1995, 1996 in 1997.³² S členom 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 so bili za isti namen odobreni dodatni izdatki v višini 20 milijard ITL.³³ Naj poudarim, da iz spisa, predloženega Sodišču, ni razvidno, da bi ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 vplivala na pravico do odškodnine ali na značilnosti te odškodnine, kot je opredeljena v členu 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989.

46. Komisija je v sklepu iz leta 2002 ugotovila, da ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 pomenita državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Vendar je bila ta pomoč združljiva z notranjim trgov, ker je izpolnjevala štiri pogoje, navedene v točkah od 11.4.2 do 11.4.5 Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju.³⁴ Prvič, po navedbah v sklepu iz leta 2002 so italijanski organi trdili, da naj bi v primeru bolezni, ki so bile predmet ukrepov iz leta 1997 in leta 1999, in sicer tuberkuloze, bruceloze in levkoze, šlo za bolezni, za katere skrbijo javni organi in ki spadajo v nacionalni regulativni okvir za preprečevanje, obvladovanje in izkoreninjenje takih bolezni. Drugič, v sklepu iz leta 2002 je navedeno, da sta imela po navedbah italijanskih organov ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 preventivni in kompenzacijski cilj. Tretjič, iz tega sklepa je razvidno, da sta bila ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 po mnenju italijanskih organov združljiva s cilji in določbami veterinarske zakonodaje Unije. Četrto, po navedbah v sklepu iz leta 2002 so italijanski organi poudarili, da naj bi pomoč, dodeljena na podlagi ukrepov iz leta 1997 in leta 1999, krila 50 % škode, ki so jo utrpeli živinorejci, medtem ko naj bi bilo nadaljnjih 30 % (za govedo) oziroma 50 % (za ovce in koze) kritih z odškodnino, odobreno na podlagi

28 Sodba z dne 20. maja 2010, Todaro Nunziatina & C. (C-138/09, EU:C:2010:291, točka 47).

29 Sodba z dne 3. februarja 2011, Cantiere navale De Poli/Komisija (T-584/08, EU:T:2011:26, točka 65), potrjena v pritožbenem postopku s sklepom z dne 22. marca 2012, Cantiere navale De Poli/Komisija (C-167/11 P, neobjavljen, EU:C:2012:164).

30 Sodba z dne 20. septembra 2018, Carrefour Hypermarchés in drugi (C-510/16, EU:C:2018:751, točke od 39 do 41, 50 in 53).

31 Sodba z dne 13. decembra 2018, Rittinger in drugi (C-492/17, EU:C:2018:1019, točke od 63 do 67). Glede ukrepov, ki niso šteli za obstoječe pomoči, je treba napotiti tudi na sodbo z dne 9. avgusta 1994, Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311, točke 28, 29 in 35), ki se nanaša na razširitev področja dejavnosti javne ustanove, ki je prejemnica pomoči, ter na sodbo z dne 17. junija 1999, Piaggio (C-295/97, EU:C:1999:313, točke od 45 do 47), v kateri je Sodišče presodilo, da zgolj dejstvo, da Komisija razmeroma dolgo ni začela preiskave glede državnega ukrepa, temu še ne podeljuje lastnosti obstoječe pomoči.

32 Člen 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 določa, da se „[z]a doseganje ciljev iz člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989], kakor je bil pozneje spremenjen in dopolnjen, [...]odobrijo izdatki v višini 16 milijard ITL za plačilo zneskov, ki jih AUSL [Azienda Unità Sanitaria Locale (lokalni zdravstveni organi)] na Siciliji dolgujejo lastnikom živali, ki so bile zaklane zaradi okužbe s tuberkulozo, brucelozo, levkozo in drugimi nalezljivimi boleznimi v letih 1993, 1994, 1995, 1996 in 1997, ter za plačilo nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so v teh letih sodelovali pri dejavnostih sanacije“.

33 S členom 7 deželnega zakona Sicilije št. 22/1999 so bili odobreni „za proračunsko leto 1999 izdatki v višini 20 milijard ITL za cilje iz člena 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997“.

34 Glej opombo 8 teh sklepnih predlogov.

nacionalnih, in ne deželnih ukrepov. Tako naj bi bilo kritih 80 % škode, ki so jo utrpeli lastniki govedi, in 100 % škode, ki so jo utrpeli lastniki ovac in koz. V sklepu iz leta 2002 je poleg tega navedeno, da naj bi po mnenju italijanskih organov morebitno tveganje čezmernega nadomestila obstajalo le pri starejših živalih majhne genetske vrednosti. Komisija je v zvezi s tem ugotovila, da je določena stopnja čezmernega nadomestila v posameznih primerih sprejemljiva, kadar takšno čezmerno nadomestilo izhaja iz zahtev upravne enostavnosti, ko je treba obdelati na tisoče posameznih zahtev.

47. Komisija je zato, čeprav je obžalovala, da sta se ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 izvajala v nasprotju s členom 108(3) PDEU,³⁵ ugotovila, da spadata na področje uporabe člena 107(3)(c) PDEU in da sta zato združljiva z notranjim trgov.

48. Iz tega sledi, da je treba ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 šteti za odobreno shemo pomoči in torej za obstoječo pomoč v smislu člena 1(b)(ii) Uredbe št. 659/1999.

49. Zato je treba preučiti, ali člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni spremembo ukrepov iz leta 1997 in leta 1999, ki ni povsem formalne ali upravne narave, v smislu člena 1(c) Uredbe št. 659/1999 in člena 4(1) Uredbe št. 794/2004.

50. Spomniti je treba, da je treba sklepe Komisije o odobritvi sheme pomoči kot odstopanja od splošnega načela nezdružljivosti državnih pomoči z notranjim trgov, ki je določeno v členu 107(1) PDEU, razlagati ozko.³⁶

51. Menim, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pomeni spremembo sheme pomoči, odobrene s sklepom iz leta 2002, ki ni povsem formalne ali upravne narave.

52. Tako je, ker je namen člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 financiranje odškodnine, določene v členu 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, na katerega se izrecno sklicuje. V ta namen so z njim odobreni izdatki v višini 20 milijonov EUR za živali, zaklane med letoma 2000 in 2006. Zdi se, kar mora preveriti predložitveno sodišče, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, podobno kot ukrepa iz leta 1997 in leta 1999,³⁷ nikakor ne vpliva na pravico do zadevne odškodnine ali na njene značilnosti.

53. Iz tega sledi, da je namen člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, prvič, zagotoviti podaljšanje zadevne odškodnine (ki jo je treba plačati lastnikom živali, zaklanih med letoma 2000 in 2006, medtem ko sta se ukrepa iz leta 1997 in leta 1999 uporabljala le za živali, zaklane med letoma 1993 in 1997), in, drugič, zagotoviti povečanje proračuna, dodeljenega za to odškodnino (za 20 milijonov EUR, medtem ko so bili z ukrepoma iz leta 1997 in leta 1999 odobreni izdatki v višini 36 milijard ITL, to je približno 18.592.448 EUR).³⁸

54. Zdi se, da je povečanje proračuna za shemo pomoči, kot je naveden v sklepu iz leta 2002, torej precej večje od praga 20 %, določenega v členu 4(1) in (2) Uredbe št. 794/2004.³⁹ Vendar mora to seveda preveriti predložitveno sodišče. Če bi to sodišče potrdilo, da povečanje presega prag 20 %, bi iz tega sledilo, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 ne pomeni spremembe sheme,

35 Člen 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 je bil Komisiji priglašen pred svojim sprejetjem, vendar je začel veljati pred sprejetjem sklepa iz leta 2002.

36 Sodba z dne 20. septembra 2018, Carrefour Hypermarchés in drugi (C-510/16, EU:C:2018:751, točka 37).

37 Glej točko 45 teh sklepnih predlogov.

38 Pretvorba v eure ustreza izračunu Komisije v sklepu iz leta 2002 (glej str. 4 tega sklepa).

39 To drži tudi, če upoštevamo možnost, navedeno v sklepu iz leta 2002 (glej str. 4 tega sklepa), da se lahko dodeli dodatna pomoč v višini 17.637.516.000 ITL za leto 1996 (približno 9.109.017 EUR) in 19.898.146.000 ITL (približno 10.276.535 EUR) za leto 1997.

odobrene v sklepu iz leta 2002, ki je povsem formalne ali upravne narave. To bi veljalo še toliko bolj, ker je povečanje proračuna, dodeljenega obstoječi shemi pomoči, povezano s šestletnim podaljšanjem navedene sheme. To izhaja tudi iz sodne prakse, navedene v točkah od 41 do 43 teh sklepnih predlogov.

55. Naj k temu še dodam, da so bili ukrepi, podobni členu 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 ter ukrepom iz let 1997 in 1999, to je ukrepi, katerih predmet je bilo financiranje odškodnine iz člena 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, priglasi Komisiji, ki se je odločila, da jim ne bo nasprotovala. Glede na navedbe iz sklepa iz leta 2002⁴⁰ – kot je italijanska vlada potrdila v odgovoru na ukrepe procesnega vodstva – je to držalo, prvič, za deželni zakon Sicilije št. 5/1993,⁴¹ s katerim so bili dovoljeni izdatki v višini 10 milijard ITL (približno 5 milijonov EUR) in ki je bil odobren s sklepom z dne 2. aprila 1993,⁴² ter, drugič, za deželni zakon Sicilije št. 28/1995,⁴³ s katerim so bili odobreni izdatki v višini 16 milijard ITL (približno 9,7 milijona ITL) in ki je bil odobren s sklepom z dne 15. septembra 1995⁴⁴. To potrjuje mojo ugotovitev, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, enako kot drugi ukrepi financiranja, pomeni novo pomoč, ki jo je treba pred začetkom izvajanja priglasi Komisiji.

56. Naj opozorim še, da je bil člen 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, za katerega se zdi, da je materialnopravno pravilo, ki določa sporno odškodnino,⁴⁵ sam predmet sklepa Komisije o nenasprotovanju (v nadaljevanju: sklep iz leta 1989).⁴⁶ V zvezi s tem poudarjam, da je treba vprašanje, ali je treba člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 šteti za spremembo obstoječe pomoči, ki je povsem formalne ali upravne narave, presojati glede na sklep iz leta 2002, in ne glede na sklep iz leta 1989. Sprememba se namreč nanaša zlasti na proračun, odobren za shemo pomoči, ki je bil večkrat povečan, pri čemer je bilo zadnje povečanje odobreno s sklepom iz leta 2002.

57. Ugotavljam, da nacionalni ukrep, kakršen je člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, katerega edini namen sta povečanje proračuna, ki je odobren shemi pomoči, in določitev šestletnega podaljšanja te sheme, pomeni spremembo obstoječe pomoči v smislu člena 1(c) Uredbe št. 659/1999, razen če to povečanje ne preseže praga 20 %, določenega v členu 4(1), drugi stavek, Uredbe št. 794/2004, kar mora preveriti predložitveno sodišče.

40 Glej str. 3 in opombo 2 sklepa iz leta 2002.

41 Legge Regione Sicilia 5 gennaio 1993, n. 5 – Rifornanziamento dell'articolo 1 della legge regionale 5 giugno 1989, n. 12 relativa a „Interventi per favorire il risanamento ed il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori“ (zakon dežele Sicilije št. 5 z dne 5. januarja 1993 o refinanciranju člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989]) (v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 5/1993). Člen 1(1) deželnega zakona Sicilije št. 5/1993 določa, da se „[z]a doseganje ciljev iz člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989] [...] odobrijo izdatki v višini 9000 milijonov ITL za proračunsko leto 1992 in 1000 milijonov ITL za proračunsko leto 1993 za dodelitev odškodnine, ki jo je treba plačati lastnikom živali, ki so bile zaklane v letih 1990, 1991 in 1992 zaradi okužbe s tuberkulozo, brucelozo ali drugimi nalezljivimi boleznimi, ter za dodelitev nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so sodelovali pri dejavnostih sanacije“.

42 Sklep Komisije z dne 2. aprila 1993 o državni pomoči št. 125/93 – Italija (Sicilija) – Sprememba obstoječe pomoči (št. 149/89) z ukrepom refinanciranja. Obravnava obolelega goveda in ovac (UL 1993, C 183, str. 7). Pretvorba v eure je povzeta po tem sklepu.

43 Legge Regione Sicilia 4 aprile 1995, n. 28 – Norme per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti da malattie infettive. Istituzione dell'anagrafe zootecnica. Norme per l'Ente di sviluppo agricolo e per il settore agricolo. Modifiche alla legge regionale 25 marzo 1986, n. 13 (deželni zakon Sicilije št. 28 z dne 4. aprila 1995 o ukrepih za spodbujanje sanacije in obnove živinorejskih gospodarstev, ki so jih prizadele nalezljive bolezni, o vzpostavitvi registra rejnih živali, o sprejetju ukrepov v korist agencije za razvoj kmetijstva in v korist kmetijskega sektorja ter o spremembi deželnega zakona št. 13 z dne 25. marca 1986, v nadaljevanju: deželni zakon Sicilije št. 28/1995). Člen 1(1) deželnega zakona Sicilije št. 28/1995 določa, da se „za cilje iz člena 1 [deželnega zakona Sicilije št. 12/1989] [...] odobrijo izdatki v višini 16.000 milijonov ITL za proračunsko leto 1995 za dodelitev odškodnine, ki jo je treba plačati lastnikom živali, ki so bile zaklane ali jih bo treba zaklati v letih 1993, 1994 in 1995 zaradi okužbe s tuberkulozo, brucelozo ali drugimi nalezljivimi boleznimi, ter za dodelitev nadomestila samostojnim veterinarjem, ki so sodelovali pri dejavnostih sanacije“.

44 Sklep Komisije z dne 15. septembra 1995 o državni pomoči N 485/A/95 – Italija (Sicilija) – Členi 1, 2 in 8 deželnega zakona št. 28/95 (UL 1997, C 216, str. 26). Pretvorba v eure je povzeta po tem sklepu.

45 Kot je bilo navedeno v točkah 45 in 53 teh sklepnih predlogov, se člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 in člen 11 deželnega zakona Sicilije št. 40/1997 izrecno sklicujeta na člen 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, vendar ne spreminjata niti pravice do odškodnine niti nobene značilnosti te odškodnine (kot je določena s členom 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989).

46 Sklep Komisije z dne 14. julija 1989 o državni pomoči N 149/89 – Italija (Sicilija) – Ukrepi za izboljšanje čred s tuberkulozo in brucelozo (glej devetnajsto poročilo Komisije o politiki konkurence, objavljeno leta 1990, str. 297).

58. Iz tega sledi, da bi moral biti člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 v skladu s členom 108(3) PDEU priglašen Komisiji, ta pa bi ga morala pred začetkom izvajanja odobriti.

59. Ni sporno, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 ni bil priglašen Komisiji.

60. Vendar, kot je bilo navedeno v točki 27 teh sklepnih predlogov, bi bil člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 vseeno oproščen obveznosti priglasitve, če bi bil, kot trdi italijanska vlada, upravičen do skupinske izjeme, določene z Uredbo št. 702/2014, ali če bi, kot predlaga Komisija, pomenil pomoč *de minimis* v smislu Uredbe št. 1408/2013. Zdaj bom preučil, ali je tako.

2. Ali je člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 izvzet iz obveznosti priglasitve na podlagi Uredbe št. 702/2014 ali Uredbe št. 1408/2013?

61. Poudarjam, da je italijanska vlada v pisnih stališčih trdila, da spada člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 na področje uporabe Uredbe št. 702/2014. Po njenem mnenju se ta uredba uporablja *ratione temporis* za obravnavano zadevo na podlagi njenega člena 51, člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pa da, kot je bilo navedeno v točki 29 teh sklepnih predlogov, izpolnjuje pogoje iz člena 26 Uredbe št. 702/2014.

62. Sodišče je z ukrepi procesnega vodstva zainteresirane subjekte iz člena 23 Statuta Sodišča vprašalo, ali se Uredba št. 702/2014 *ratione temporis* uporablja za obravnavano zadevo in ali člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 izpolnjuje pogoje iz člena 26 te uredbe.

63. ASPC je v odgovoru na ti vprašanji Sodišča trdil, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 ne spada na področje uporabe Uredbe št. 702/2014, kot je opredeljeno v njenem členu 1. Vsekakor pa naj ta deželna zakonodaja ne bi izpolnjevala pogojev iz člena 26 Uredbe št. 702/2014.

64. Italijanska vlada je ponovila svoje stališče, kot je povzeto v točki 61 teh sklepnih predlogov.

65. Komisija je trdila, da se Uredba št. 702/2014 uporablja *ratione temporis*, da pa je malo verjetno, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 izpolnjuje pogoje iz člena 26 te uredbe.

66. Glede na omejene informacije v spisu ne morem ugotoviti, ali so pogoji iz Uredbe št. 702/2014 v obravnavani zadevi izpolnjeni. Kljub temu bom skušal predložitvenemu sodišču podati nekaj napotkov.

67. Na prvem mestu, kot trdita italijanska vlada in Komisija, se zdi, da se Uredba št. 702/2014 uporablja *ratione temporis* za obravnavano zadevo.

68. Uredba št. 702/2014 je začela veljati 1. julija 2014,⁴⁷ torej najverjetneje⁴⁸ po tem, ko je bila zadevna odškodnina izplačana osebi AU⁴⁹.

⁴⁷ Glej člen 52 Uredbe št. 702/2014.

⁴⁸ Iz spisa ni razvidno, kdaj točno je bila zadevna odškodnina izplačana osebi AU, niti, kot poudarja Komisija, ali je bila sploh izplačana. Vendar bom z avtorjem razprave predpostavil, da je bila ta odškodnina osebi AU izplačana, saj brez takega izplačila osebi AU državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU sploh ne bi bila dodeljena. V skladu s sodno prakso je namreč v primeru večletne sheme, kot je člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, treba šteti, da je pomoč upravičencu dodeljena šele na datum, ko jo je dejansko prejel, ne pa na datum sprejetja večletne sheme pomoči (glej sodbo z dne 8. decembra 2011, France Télécom/Komisija, C-81/10 P, EU:C:2011:811, točka 82; sklep z dne 5. oktobra 2016, Diputación Foral de Bizkaia/Komisija, C-426/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:757, točki 29 in 30; sodbi z dne 28. oktobra 2020, INAIL, C-608/19, EU:C:2020:865, točka 34, in z dne 29. novembra 2018, ARFEA/Komisija, T-720/16, neobjavljena, EU:T:2018:853, točke od 171 do 187).

⁴⁹ Zadevna odškodnina bi bila lahko osebi AU najprej izplačana leta 2008, saj je Giudice unico del Tribunale di Catania (sodnik posameznik na sodišču v Catanii) leta 2008 ugodil predlogu osebe AU, naj se ASPC odredi plačilo zadevne odškodnine (glej točko 8 teh sklepnih predlogov).

69. Vendar člen 51(1) Uredbe št. 702/2014 določa, da se ta uporablja za „individualno pomoč, dodeljeno pred datumom začetka veljavnosti te uredbe“, če taka individualna pomoč izpolnjuje pogoje, določene v tej uredbi.

70. Zato se, če so ti pogoji izpolnjeni, kar mora preveriti predložitveno sodišče, ta uredba uporablja v obravnavani zadevi.⁵⁰

71. Na drugem mestu je treba spomniti, da je v skladu s členom 3 Uredbe št. 702/2014 individualna pomoč, dodeljena v okviru shem pomoči, združljiva z notranjim trgom in izvzeta iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) PDEU, če izpolnjuje pogoje iz poglavja I in posebne pogoje za ustrezno vrsto pomoči iz poglavja III te uredbe.

72. Glede pogojev iz poglavja I Uredbe št. 702/2014 naj zlasti poudarim, da se zdi, da se ne uporablja noben od pragov za priglasitev, naštetih v členu 4 te uredbe; da zadevna odškodnina izpolnjuje zahteve glede preglednosti, saj gre za pomoč v obliki nepovratnih sredstev (glej člen 5(2)(a)); in da glede na to, da je namen odškodnine povračilo škode, ki so jo utrpeli lastniki zaklanih živali, ni potreben noben dokaz o obstoju spodbujevalnega učinka (glej člen 6(5)(d)).

73. V zvezi s pogoji iz poglavja III Uredbe št. 702/2014, zadevna vrsta pomoči je opredeljena v členu 26, ki se med drugim nanaša na pomoči za nadomestilo stroškov preprečevanja, obvladovanja in izkoreninjenja bolezni živali ter za odpravo škode zaradi takih bolezni.

74. Prvič, italijanska vlada v zvezi s tem trdi, da člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 spada v okvir nacionalnega programa za preprečevanje, obvladovanje ali izkoreninjenje zadevnih bolezni živali, kot je zahtevano v členu 26(2) Uredbe št. 702/2014. Opozarjam, da člen 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989, sklep iz leta 2002 in odgovor ASPC na pisna vprašanja Sodišča napotujejo na drugo odškodnino, ki je določena z nacionalno – ne deželno – zakonodajo in ki dopolnjuje zadevno odškodnino.⁵¹

75. Drugič, bolezni živali, za katere se dodeli odškodnina na podlagi člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, in sicer tuberkuloza in levkoza (za govedo) ter bruceloza (za govedo, ovce in koze), so navedene na seznamu bolezni živali, ki ga je pripravila Svetovna organizacija za zdravje živali,⁵² kot je zahtevano v členu 26(4) Uredbe št. 702/2014.

76. Tretjič, Komisija trdi, da pogoj iz člena 26(6) Uredbe št. 702/2014, v skladu s katerim je treba pomoč izplačati v štirih letih od datuma nastanka stroškov ali izgube zaradi bolezni živali, v obravnavani zadevi ni izpolnjen. V zvezi s tem ugotavljam, da je bila zadevna odškodnina osebi AU verjetno izplačana najprej leta 2008⁵³ in da se je v skladu s pisnimi stališči ASPC nanašala na živali, zaklane od leta 2003 dalje. Če bi bilo tako, je bil lahko vsaj del zadevne odškodnine osebi AU izplačan v nasprotju s členom 26(6) Uredbe št. 702/2014. Tudi to mora preveriti predložitveno sodišče.

⁵⁰ Glej po analogiji sodbo z dne 14. novembra 2019, Dilly's Wellnesshotel (C-585/17, EU:C:2019:969, točki 76 in 77). Ta sodba se nanaša na člen 58(1) Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL 2014, L 187, str. 1), ki tako kot člen 51(1) Uredbe št. 702/2014 določa, da se „[t]a uredba [...] uporablja za individualno pomoč, dodeljeno pred njenim začetkom veljavnosti, če pomoč izpolnjuje vse pogoje iz te uredbe [...]“.

⁵¹ Člen 1 deželnega zakona Sicilije št. 12/1989 napotuje predvsem na legge 9 giugno 1964, n. 615 – Bonifica sanitaria degli allevamenti dalla tubercolosis e dalla brucellosis (zakon št. 615 z dne 9. junija 1964 o sanaciji čred, prizadetih zaradi tuberkuloze in bruceloze), na katerega se sklicuje tudi ASPC.

⁵² Ta seznam je na voljo na spletni strani Svetovne organizacije za zdravje živali.

⁵³ Glej opombo 49 teh sklepnih predlogov.

77. Četrtrič, ASPC trdi, da zadevna odškodnina ne izpolnjuje pogoja iz člena 26(7) in (8) Uredbe št. 702/2014, ker je njen namen le nadomestiti škodo živinorejcem, namesto da bi krila upravičene stroške, kot so naštet v teh določbah. Poleg tega ASPC meni, da izračun zadevne odškodnine glede na vrsto, spol in starost živali ne izpolnjuje pogoja iz člena 26(9) iste uredbe, ki določa, da mora izračun temeljiti na tržni vrednosti zaklanih živali.

78. Trditve ASPC po mojem mnenju niso prepričljive. Ne glede na trditev italijanske vlade, da je zadevna odškodnina lahko tako preventivna kot kompenzacijska, ugotavljam, da je edini namen pomoči v smislu člena 26 Uredbe št. 702/2014 lahko odškodnina živinorejcem za zakol živali. Ta določba se namreč v skladu z njenim prvim odstavkom ne nanaša le na pomoč malim in srednjim podjetjem „za stroške preprečevanja, obvladovanja in izkoreninjenja“ bolezni živali, ampak tudi na pomoč „za nadomestilo tem podjetjem za izgube zaradi navedenih bolezni živali“.⁵⁴ Poleg tega menim, da se sedmi, osmi in deveti odstavek člena 26 Uredbe št. 702/2014 uporabljajo za različne ukrepe. Medtem ko se člen 26(7) nanaša na „ukrepe preprečevanja“, se člen 26(8) nanaša na „ukrepe obvladovanja in izkoreninjenja“, člen 26(9) pa se uporablja za „pomoč za odpravo škode zaradi bolezni živali“. Če bi bil torej edini namen člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, kot trdi ASPC, odškodnina živinorejcem za zakol živali, bi bilo treba odškodnino, dodeljeno na tej podlagi, izračunati na način, skladen s členom 26(9) Uredbe št. 702/2014, to je ob upoštevanju „tržne vrednosti živali, ki so bile zaklane“ in s tem povezanega „izpada dohodka“. V tem primeru ni mogoče upoštevati upravičenih stroškov iz člena 26(7) in (8), saj se ta odstavka uporabljata za druge vrste ukrepov pomoči. Nazadnje, ne razumem, zakaj se vrsta, spol in starost zaklanih živali, kot trdi ASPC, ne bi smeli obravnavati kot upoštevni dejavniki za določitev njihove tržne vrednosti.

79. Petič, predložitveno sodišče bo moralo preveriti, ali izbruh – kot trdi ASPC – ni bil uradno potrjen, kot je zahtevano v členu 26(10) Uredbe št. 702/2014.

80. Šestič, poudarjam, da je Komisija v sklepu iz leta 2002 izkazala popustljivost glede zahteve iz člena 26(13) Uredbe št. 702/2014,⁵⁵ v skladu s katero morajo biti pomoč, dodeljena na podlagi člena 26, „in druga plačila, ki jih prejme upravičenec“, omejeni na 100 % upravičenih stroškov (v obravnavani zadevi 100 % tržne vrednosti in s tem povezan izpad dohodka). Kot je bilo navedeno v točki 46 teh sklepnih predlogov, je Komisija v tem sklepu zaradi upravne enostavnosti dopustila, da pride v posameznih primerih do določene stopnje čezmernega nadomestila.

81. Če bo torej predložitveno sodišče ugotovilo, da so pogoji iz poglavja I in člena 26 Uredbe št. 702/2014 v obravnavani zadevi izpolnjeni, bi to pomenilo, da italijanski organi niso kršili člena 108(3) PDEU, ker člena 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 pred začetkom njegovega izvajanja niso priglasili.

82. Če pa bi predložitveno sodišče, zlasti ob upoštevanju točke 76 teh sklepnih predlogov, menilo, da ti pogoji niso izpolnjeni, bi se ta zakonodaja izvajala v nasprotju s členom 108(3) PDEU. Vendar, kot je bilo navedeno v točki 60 teh sklepnih predlogov, bi se člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005 v tem primeru še vedno izvajal na način, ki je skladen s to določbo, če bi, kot je Komisija predlagala v odgovoru na vprašanja Sodišča, šlo za pomoč *de minimis* v smislu Uredbe št. 1408/2013.

⁵⁴ Moj poudarek.

⁵⁵ Pravzaprav glede podobne zahteve iz točke 11.4.5 Smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju (glej opombo 34 teh sklepnih predlogov), saj Uredba št. 702/2014 ob sprejetju sklepa iz leta 2002 ni bila sprejeta.

83. V zvezi s tem ugotavljam, da čeprav je ta uredba začela veljati 1. januarja 2014,⁵⁶ se vseeno zdi, da se uporablja *ratione temporis* na podlagi njenega člena 7(1). Ta določba – enako kot člen 51(1) Uredbe št. 702/2014 – določa, da se Uredba št. 1408/2013 „uporablja za pomoč, dodeljeno pred začetkom njene veljavnosti, če pomoč izpolnjuje vse pogoje iz te uredbe“. V zvezi s tem se je na razlogovanje v zvezi z Uredbo št. 702/2014 mogoče opreti tudi v zvezi z Uredbo št. 1408/2013.⁵⁷

84. V skladu s členom 3(1) Uredbe št. 1408/2013 se „[z]a ukrepe pomoči šteje, da ne izpolnjujejo vseh meril iz člena 107(1) [PDEU] in so zato izvzeti iz zahteve glede priglasitve iz člena 108(3) [PDEU], če izpolnjujejo pogoje, določene v tej uredbi“.

85. Odškodnina, dodeljena osebi AU, ki znaša 11.930,08 EUR, ne presega zgornje meje *de minimis*, določene v členu 3(2) Uredbe št. 1408/2013 (ob predpostavki, da oseba AU v obdobju treh poslovnih let ni prejela dodatne pomoči, ki bi skupaj z zgoraj navedeno presegla zgornjo mejo *de minimis*). Predložitveno sodišče mora preveriti, ali skupni znesek pomoči *de minimis*, dodeljenih kmetijskim gospodarstvom v Italiji, ne presega nacionalne zgornje meje, določene v členu 3(3) te uredbe in Prilogi k tej uredbi.

86. Ugotavljam, da je nacionalni ukrep, kakršen je člen 25(16) deželnega zakona Sicilije št. 19/2005, lahko izvzet iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) PDEU, če izpolnjuje pogoje iz poglavja I in člena 26 Uredbe št. 702/2014, zlasti pogoj iz člena 26(6) te uredbe, da je pomoč izplačana v štirih letih od datuma nastanka stroškov ali izgube zaradi bolezni živali, kar mora preveriti predložitveno sodišče. Tak ukrep je lahko iz obveznosti priglasitve izvzet tudi, če izpolnjuje pogoje iz Uredbe št. 1408/2013, kar mora prav tako preveriti predložitveno sodišče.

IV. Predlog

87. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje, ki ga je postavilo Corte suprema di cassazione (vrhovno kasacijsko sodišče, Italija), odgovori:

1. Nacionalni ukrep, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, katerega edini namen sta povečanje proračuna, odobrenega za shemo pomoči, in določitev šestletnega podaljšanja te sheme, pomeni spremembo obstoječe pomoči v smislu člena 1(c) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU], razen če to povečanje ne preseže praga 20 %, določenega v členu 4(1), drugi stavek, Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU], kar mora preveriti predložitveno sodišče.
2. Tak ukrep je lahko izvzet iz obveznosti priglasitve iz člena 108(3) PDEU, če izpolnjuje pogoje iz poglavja I in člena 26 Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 PDEU, zlasti pogoj iz člena 26(6) te uredbe, da je pomoč izplačana v štirih letih od datuma nastanka stroškov ali izgube zaradi bolezni živali, kar mora preveriti predložitveno sodišče. Ta ukrep je lahko iz obveznosti priglasitve izvzet tudi, če izpolnjuje pogoje iz Uredbe Komisije (EU) št. 1408/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 PDEU pri pomoči *de minimis* v kmetijskem sektorju, kar mora prav tako preveriti predložitveno sodišče.

⁵⁶ Glej člen 8 Uredbe št. 1408/2013.

⁵⁷ Glej točke od 67 do 69 teh sklepnih predlogov.